

s poukazem na to, že takové právo rovnalo by se živn. monopolu, k jehož udělení obec oprávněna není, ježto smlouvou neuděluje se st-lce nějaký živn. monopol. nýbrž jen výhoda faktická.

Důvody, o které žal. úřad své rozhodnutí opřel, nemají tedy opory v zákoně. Tím ovšem není řečeno, že by nebylo možno odepřítí schválení smlouvy z důvodu hospodářské neúčelnosti závazku, jež obec smlouvou na sebe bere, zvláště kdyby tím obci bylo v určitém směru překáženo v plnění jejích veřejnoprávních úkolů. Z toho důvodu však žal. úřad schválení neodepřel, nýbrž učinil tak z důvodů, které nemají, jak dováženo, opory v zákoně. Bylo proto nař. rozhodnutí zrušiti podle § 7 zák. o ss.

Č. 8557.

Učitelstvo: O výměře civilních požitků učitele-voj. gážisty po čas jeho válečného zajetí.

(Nález ze dne 17. dubna 1930 č. 5992.)

V ě c: Julius Sch. v N. (adv. Dr. Bedř. Mautner z Prahy) proti ministerstvu školství a národní osvěty o služební požitky za dobu vojenského zajetí.

V ý r o k: S i i ž n o s t s e z a m í t á j a k o b e z d ů v o d n á .

D ů v o d y: St-l, zatímní správce obecné školy v N., byl ve vlastnosti voj. gážisty (poručíka) v ruském zajetí ode dne 13. září 1915 do dne 31. května 1921. Za dobu ode dne 1. září 1915 do dne 31. května 1921 nebyly mu vyplaceny služební požitky, kteréž mu příslušely jakožto voj. gážistovi od voj. eráru. Výnosem zšr-y mor. ze 3. března 1922 byl st-li poukázán toliko rozdíl mezi služným, které mu příslušelo jakožto učiteli, a příslušnými požitky voj. gážisty. Podáním z 10. června 1925, doplněným dne 3. června 1926, zažádal st-l za poukázání civilních požitků v plné výši jeho služ. požitků učitelských z toho důvodu, že mu po uvedenou dobu nebyly služ. požitky, na které měl nárok od voj. eráru, vypláceny. Této žádosti zšr v dohodě s mor. zv rozhodnutím z 15. prosince 1926 nevyhověla, jelikož žádost nemá zákonného podkladu. Ustanovení § 6 bodu 4 zák. z 12. března 1890 č. 53 z. z., který se sice podle doslovného znění vztahuje na učitelské osoby, jež jsou voj. gážisty po dobu mobilisace, aktivní voj. služby v případě mobilisace, jakož i v případě povolání zemské obrany, pokud jedná o zkrácení služného, nutno použití obdobně také pro případ, že se dotyčný učitel — gážista — dostal do válečného zajetí. Okolnost, že svrchu jmenovanému nebyly vojenskou správou vypláceny služ. požitky voj. gážisty za dobu ode dne 1. září 1915 do dne 31. května 1921, po kterou dlel v ruském zajetí, nemůže na tomto stavu věci nic měniti. Pokud jmenovaný učitel svoji žádost odůvodňuje též ustanovením §§ 326 a 329 o. z. o., že mu totiž byly již zatímními poukázkami okr. výboru škol. v Brně-venkov ze 17. července 1922 původně poukázány civilní požitky za dobu ode

dne 1. května 1915 do dne 31. května 1921 v plné výši jeho požitků služebních, jest toto jeho tvrzení neoprávněno, ježto cit. zatímní poukázky mohly nabýti platnosti teprv po schválení zšr-ou, kteréžto schválení však nebylo vysloveno.

Z tohoto rozhodnutí se Julius Sch. odvolal. Odvolání bylo výnosem min. škol. z 5. října 1927 zamítnuto z důvodů rozhodnutí zšr-y; při tom podotklo min. k námitce odvolání, že školní úřady nejsou vůbec kompetentní k doplňování civilních příjmů učitelů-gážistů nad výměru, stanovenou Šem 6 bodem 4. zák. z 12. března 1890 č. 53 z. z., a tím méně z důvodu, že v konkrétním případě učitel, zajatému voj. gážistovi, nebyly zajavším státem vypláceny voj. požitky. — — — —

Rozhoduje o stížnosti, řídil se nss těmito úvahami:

Podle § 6 prvního odstavce mor. zem. zák. z 12. března 1890 č. 53 z. z. platí pro učitele, povolane k aktivní službě vojenské, platové předpisy vojenské. V druhém odstavci pak stanoví zákon, že pro takovoto učitele platí v příčině jejich požitků učitelských tato ustanovení, a to: Podle bodu 4. § 6 cit. zák. přísluší učitelům národních škol, pokud náležejí k voj. gážistům a vykonávají akt. službu vojenskou, dále v případě mobilisace a v případě, že byla svolána domobrana, a) třetina jejich požitků z úřadu učitelského za všech okolností a b) za určitých předpokladů kromě toho další část těchto požitků, v zákoně blíže určená zřetelem na rozdíl mezi požitky učitelskými a požitky vojenskými.

V obojím směru tu jde o požitky (jak učitelské tak vojenské), jaké příslušejí podle zákona, nikoliv o požitky, jaké učitel-gážista fakticky pobíral; neboť díkce zákona nedává podkladu pro domněnku, že by běželo o vyrovnání difference labilní, jak by tomu bylo, kdyby měly rozhodovati sumy toho, co učitel pobíral fakticky, třebaš snad v rozporu s právním stavem, ať pobíral více nebo méně než mu po zákonu náleželo.

St-li byla nesporně školským úřadem poukázána jednak třetina učitelských požitků podle § 6 odst. 4 a) cit. zák., jednak difference podle § 6 odst. 4 b) mezi plnou výměrou učitelských požitků a vojenskou gáží tak, jak st-li po právu náležela.

Avšak stížnost požaduje pro st-le právě na základě § 6 odst. 4. bodu b) plné požitky učitelské z důvodu, že prý mu za příslušnou dobu v zajetí fakticky nebyly placeny žádné požitky vojenské a že od listopadu 1917 byl činitelem, který v Rusku vykonával vládní moc, prohlášen spolu s ostatními zajatci za svobodného občana a přestal tudíž prý býti vojenským gážistou.

Leč podle toho, co shora uvedeno, nerozhoduje, zda a kolik st-l pobíral fakticky z titulu vojenské služby, nýbrž je rozhodujícím, že a na kolik požitků měl v uvedené době z důvodu vojenské služby nárok. Cizí vládní činitel pak ovšem nemohl st-le o své újmě zbaviti jeho vlastnosti (býv. rak.-uher.) voj. gážisty s hlediska předpisů cit. zák. č. 53/1890 z. z. mor.

Proto jeví se stížnost bezdůvodnou a bylo ji zamítnouti, aniž ovšem mohl nss rozhodovati o tom, zda a vůči komu může st-l uplatňovati nárok na doplácení vojenských požitků za spornou dobu.